

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **23387**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-5768)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 02.06.2016 tarihli ve 43452547-120.07-39522 sayılı yazısı.

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5768 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-5768 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

- 2003-2016 yılları arasında, yıllar itibariyle, elektrik enerjisinde gerçekleşmiş teknik kayıp miktarı ve oranı ne kadardır?
- Dağıtım şirketlerinin teknik kaybı azaltma yönünde yatırım harcaması yapmasını zorunlu tutma yönünde bakanlığınızın çalışmaları nelerdir?
- Elektrik dağıtım özelleştirmelerinden bu yana, gerçekleşmiş teknik kayıp oranları yıllar itibariyle nedir?
- Ülkemiz, elektrik enerjisi teknik kayıp oranında Avrupa ortalamasının üzerindeyken, bakanlığınızın teknik kaybı azaltacak projeleri var mıdır; bu sorunu aşma konusunda hangi somut veriler elde edilmiştir?
- Yerli yazılımları ve altyapı yatırımlarını dağıtım şirketlerine zorunlu tutarak teknik kaybı düşürecek bir proje çalışmanız var mıdır; varsa bakanlığınız bu çalışma için ne kadar ödenek ayırmıştır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5:

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. Dağıtım sistemine giren enerji ile tahakkuk ettirilen enerji arasında oluşan bu fark elektriğin dağıtımını için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen teknik kayıp miktarı ve yasal olmayan bir şekilde elektriğin kaçak kullanılması sonucunda oluşan miktarın toplamından oluşmaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ikincil mevzuatı kapsamında elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin ülke genelinde uygulanacak ulusal tarifeler, içinde bulunulan uygulama döneminin ilgili yıllarına ilişkin parametreler dikkate alınarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından belirlenmektedir. Bu doğrultuda EPDK tarafından onaylanan ve dağıtım şirketlerince uygulanan ulusal kayıp/kaçak bedelleri ilgili mevzuat kapsamında dağıtım faaliyetine ilişkin onaylı hedef kayıp/kaçak oranları çerçevesinde belirlenmekte olup, kayıp/kaçak bedelinin hesaplanmasına ilişkin düzenlemeler Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğinde yer almaktadır.

Her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Böylece, tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeline maruz kalmaları sağlanırken bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları belirlenmiştir. Nitekim düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin yol açtığı ek maliyeti dağıtım şirketleri üstlenecektir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır. Kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli çalışmalar ve düzenlemeler yapılmaktadır.

Kayıp kaçak oranlarının azaltılması konusu öncelikli hedeflerimizin başında gelmekte olup bu alandaki yoğun çalışmalarımız ve alınan tedbirler neticesinde ülke genelinde kayıp kaçak

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM ARSLAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5768)**

oranları % 23-25 düzeylerinden % 14-15 düzeylerine kadar düşürülmüştür. Bu yöndeki çalışmalarımız titizlikle sürdürülmektedir.

Kaçak ve kayıt dışı elektrik kullanımının önlenmesi amacıyla Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak devam etmektedir. Elektriğin kesintisiz ve kaliteli olarak sunulabilmesi amacıyla kaçak elektrik kullanımı ile mücadeleye devam edilmekte ve halkın bilinçlendirilmesi ile birlikte çalışmalar sürdürülmektedir.

Yıllar itibariyle kayıp-kaçak gerçekleşme ortalamaları aşağıda verilmiştir.

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
15,0%	14,7%	15,3%	14,7%	15,7%	15,1%	15,9%	14,6%	14,1%

Teknik ve teknik olmayan kayıpların azaltılmasına yönelik ARGE projeleri ve bu projeleri yöneten şirketler aşağıda verilmiştir.

Enerjinin Kriptolanması

Projenin amacı: Enerji hatları üzerinden yapılan teknik olmayan kayıplar ile illegal kullanımları önlemek veya azaltmak amacı ile OG/AG trafoların çıkışlarında enerjinin şifrelenip son kullanıcının sayacında (sayacın içinde veya öncesinde birleşik) şifrenin çözülmesi metodunun incelenerek pilot olarak uygulamasının analiz edilmesi.

Proje Şirketleri: Dicle EDAŞ.

Elektrik Dağıtım Şebekesinde Kayıp ve Kaçak Elektrik İçin Önleyici Çalışmalar Projesi

Projenin amacı: Teknik olmayan kayıplar ile mücadelede dünya uygulamalarının incelenmesi, anlık ölçüm yapılarak teknik olmayan kayıp enerjinin anında görülmesi, önlenmesi ve analiz sistemi ile teknik ve teknik olmayan kayıpların etkisinin şebeke işletiminde değerlendirilerek şebekenin esnekliğinin ve verimliliğinin geliştirilmesi.

Proje Şirketleri: Dicle EDAŞ, Aras EDAŞ, Vangölü EDAŞ

Elektrik Dağıtım Şebekelerinde Gerçeğe En Yakın Teknik Kayıp Seviyesinin Belirlenmesi için Metodoloji ve Yazılım Geliştirilmesi Projesi

Projenin amacı: Teknik kayıp ile teknik olmayan kayıpların ayrıştırılması ile ilgili olarak gerçek ve anlık veriler kullanılarak katalog bilgileri ve diğer kabullerin ışığında yük akışları tasarlanması; dağıtım sistemindeki teknik kayıpların belirlenmesi için algoritma ve yazılım geliştirilmesi.

Proje Şirketleri: Dicle EDAŞ, Aras EDAŞ, Vangölü EDAŞ

**DENİZLİ MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM ARSLAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5768)**

Smart Seal(SMS) Akıllı Elektronik Mühür Sistemi Geliştirilmesi Projesi

Projenin Amacı: Ölçü sistemlerinin güvenliğinin sağlanması için saha çalışmalarında yetki olmadan işlem yapılmasına izin vermeyen, yapılan işlemin kim tarafından yapıldığı bilinen ve taklit edilemeyen elektronik mühür sistemi geliştirilerek kaçak elektrik kullanımında caydırıcı olması hedeflenmektedir.

Proje Şirketleri: Akdeniz EDAŞ